

2015-04-01

Dnr 44-2012:4400

Magitaskolan AB

Föreläggande vid vite

efter tillsyn av Magitaskolan
i Stockholms kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn av Magitaskolan visar att det fortfarande finns allvarliga brister inom områden som är centrala för en skolas verksamhet.

Skolinspektionen beslutade om föreläggande den 12 december 2014 (bilaga 2). I föreläggandet konstaterades ett flertal brister. Det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i arbetet med undervisning och lärande, särskilt stöd, erbjudande av utbildning, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har följt upp föreläggandet bl.a. genom besök på skolan den 19-20 februari 2015. Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen och rektor har åtgärdat några av de brister som Skolinspektionen påtalat. Bland annat har skolan påbörjat utbildningsinsatser för samtlig personal kring elevernas funktionsnedsättningar samt med auskultationer på en skola med samma profil som Magitaskolan. Vidare har en plan mot kränkande behandling utarbetats efter skolans specifika behov och det finns numera tillgång till psykolog. Huvudmannen har även säkerställt att eleverna ges kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Vidare har de individuella utvecklingsplanerna utvecklats så att de motsvarar författningarnas krav.

Skolinspektionen kan emellertid konstatera att flera allvarliga brister kvarstår.

Vid uppföljningen framkommer att skolan måste utveckla arbetet med att anpassa undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar. Trots att en utbildningsinsats är påbörjad behöver detta arbete intensifieras för att ge resultat i undervisningen. Skolan utreder inte heller skyndsamt samtliga elevers behov av särskilt stöd trots att det finns elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Nästintill samtliga elever har utarbetade åtgärdsprogram men många är av generell karaktär och skolan behöver säkerställa att alla elever får det särskilda stöd som de är i behov av. Skolinspektionens utredning visar också att det inte finns tillräcklig tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Mot bakgrund av att Magitaskolan är en skola för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att skolans profil är att vara en verksamhet anpassad med specialpedagogik, är dessa brister särskilt allvarliga.

Skolinspektionens utredning visar även att skolans huvudman och rektor fortfarande inte säkerställer att utbildningen inriktas mot de nationella målen i samtliga ämnen. Eleverna ges inte förutsättningar att möta alla delar av det

centrala innehållet i vissa ämnen, i enlighet med vad som anges i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Vidare har rektorn inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning i skolan. Därutöver uppfyller inte skolans systematiska kvalitetsarbete skollagens krav. Arbetet med att följa upp och analysera kunskapsresultat och övrig måluppfyllelse är bristfälligt, liksom dokumentationen av kvalitetsarbetet. Därmed saknas i stora delar underlag som kan ligga till grund för åtgärder som syftar till att utveckla verksamheten. Det kvarstår således flertalet allvarliga brister som visar att huvudmannen inte kan säkerställa elevernas tillgång till en god utbildning enligt skolförfattningarnas krav.

Huvudmannen Magitaskolan AB föreläggs att åtgärda dessa brister. Eftersom huvudmannen inte följt Skolinspektionens tidigare föreläggande och därmed inte åtgärdat samtliga brister samt eftersom de kvarvarande bristerna är allvarliga och pågått under en längre tid, bedömer Skolinspektionen att det är nödvändigt att förena föreläggandet med vite.

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Magitaskolan AB (org. nr 556734-2919) att vid vite av 500 000 kronor senast **den 1 juni 2015** avhjälpa påtalade brister genom att nedanstående åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Ge stöd till elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns. Stödet ska syfta till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (3 kap. 3 § skollagen).
- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 8 § skollagen).
- Samråda med elevhälsan vid utredningar av elevers behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 8 § skollagen).
- Utarbeta åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå (3 kap. 9 § skollagen).

- Ge eleverna det särskilda stöd som de är i behov av (3 kap. 8 § skollagen).
- Ange hur behovet av särskilt stöd ska tillgodoses vid beslut om anpassad studiegång (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen).
- Säkerställa att det finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. (2 kap. 25 § skollagen).
- Se till att undervisningen i ämnena slöjd samt hem- och konsumentkunskap genomförs i enlighet med ämnenas kursplaner i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37), Lgr 11 (1 kap. 11 § och 10 kap. 8 § skollagen samt Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).
- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara inriktat på att de nationella målen uppfylls. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. (4 kap. 3-6 §§ skollagen, Lgr 11, avsnitt 2.8 Rektors ansvar).

Föreläggandet gäller omedelbart.

Magitaskolan AB ska senast den 1 juni 2015 inkomma med en skriftlig redovisning av hur bristerna har åtgärdats. Till den skriftliga redovisningen ska Magitaskolan AB bifoga den dokumentation som Magitaskolan AB vill åberopa.

Om Magitaskolan AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Skolinspektionen erinrar om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till bristerna har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att Magitaskolan AB snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära få ta del av arbetet med att rätta till bristerna.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Magitaskolan är en fristående grundskola med fritidshem för elever i förskoleklass och årskurs 1-6 samt fristående grundsärskola årskurs 1-6. Vid tidpunkten för uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 går 30 elever på skolan varav en elev är mottagen i grundsärskolan. I skolans ansökan om tillstånd att starta skolverksamhet uttrycktes att skolan avsåg att ta emot barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och att skolans profil skulle vara en verksamhet anpassad med specialpedagogik och en enskild studieplan för varje elev. På Magitaskolans hemsida framgår att skolans vänder sig till barn med ADHD, Aspergers syndrom, autism och andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Skolan är belägen i Stockholms kommun. Huvudman för skolan är Magitaskolan AB (organisationsnummer 556734-2919).

Beslut efter tillsyn december 2013

I beslut från den 17 januari 2014 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i arbetet med trygghet och studiero, bedömning och betygssättning, skolans arbete med särskilt stöd, personalkompetensen, elevhälsans förebyggande arbete, verksamheten i fritidshemmet, skolans lokaler och skolans timplan. Eleverna saknade också tillgång till skolbibliotek. Magitaskolan AB, förelades i beslutet att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 17 april 2014. Magitaskolan AB inkom med sådan redovisning den 16 april 2014.

Beslut december 2014

Efter uppföljningsbesök i maj, september och november 2014 fattade Skolinspektionen den 12 december 2014 ett nytt beslut med förelägganden. Skolinspektionen konstaterade att det fortfarande fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vidare fanns brister i arbetet med trygghet och studiero, bedömning och betygssättning, undervisning och lärande samt skolans arbete med särskilt stöd. Därutöver saknades tillgång till psykolog samt specialpedagogisk kompetens för att tillgodose elevernas behov. Magitaskolan AB, förelades att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 16 februari 2015. Magitaskolan AB inkom med sådan redovisning den 16 februari 2015. I beslutet informerades Magitaskolan AB om att ifall bristerna inte var åtgärdade skulle Skolinspektionen kunna komma att fatta beslut om att godkännandet för verksamheten skulle återkallas.

Uppföljning februari 2015

Som en del av uppföljningen av beslutet från den 12 december 2014 har Skolinspektionen genomfört uppföljningsbesök vid Magitaskolan den 19-20 februari 2015. Vid detta besök intervjuades skolans rektor tillika företrädare för huvudmannen samt biträdande rektor. Vid besöket genomfördes också verksamhetsbesök och intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan, elev- och behandlingsassistenter samt samtal med elever. Skolinspektionen har därefter genomfört telefonintervjuer med skolans två specialpedagoger samt ansvarig lärare för de naturorienterande ämnena och ämnet teknik. Därutöver har en kompletterande telefonintervju med skolans rektor tillika huvudman genomförts.

De uppgifter som framkom i samband med uppföljningsbesöket har kommunicerats med Magitaskolan AB den 3 mars 2015. Magitaskolan AB har därefter inkommit med synpunkter till Skolinspektionen den 11 mars 2015.

Kunskapsresultat

I Skolverkets statistik (SIRIS) för läsåret 2013/2014 finns inga resultat redovisade för något av de nationella proven i årskurs 3 eller 6 då underlaget baseras på färre än 10 elever.

Skolan har inte kunnat redovisa någon egen sammanställning av andelen elever som uppnått kunskapskraven, i de ämnen som det finns kunskapskrav för i årskurs 3 läsåret 2013/2014. I årskurs 6 bedrevs undervisning för endast två elever.

Skolinspektionens bedömning

Undervisning och lärande samt särskilt stöd

Det finns brister i skolans arbete med undervisning och lärande samt särskilt stöd. Magitaskolan AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Ge stöd till elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns. Stödet ska syfta till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.
- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd, om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

- Samråda med elevhälsan vid utredningar av elevers behov av särskilt stöd, om det inte är uppenbart obehövt.
- Utarbeta åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.
- Ge eleverna det särskilda stöd som de är i behov av.
- Ange hur behovet av särskilt stöd ska tillgodoses vid beslut om anpassad studiegång.

Motivering

Stöd för att motverka konsekvenserna av elevers funktionsnedsättningar

Av skollagen följer att elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Vidare ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling. Detta i syfte att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Magitaskolan är en skola för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Skolan har en profil som innebär att verksamheten ska vara anpassad med specialpedagogik och en enskild studieplan för varje elev.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att eleverna inte i tillräcklig omfattning gavs stöd som syftade till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Eleverna på skolan hade funktionsnedsättningar som enligt elevhälsan föranledde att de var i behov av förutsägbarhet, specialpedagogik, rutiner och pedagogiska hjälpmedel för att kunna tillgodogöra sig undervisningen. Detta tillgodosågs inte på skolan. Utredningen visade att lärarna på skolan inte hade tillräcklig kunskap om varje elevs behov av stöd, utifrån elevens funktionsnedsättning.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att en ny organisation skapats vilken innebär att eleverna delas in i tre grupper; en grupp för elever i årskurs 1-2, en för eleverna i årskurs 3-4 och en för eleverna i årskurs 5-6. Omorganisationen innebär, enligt huvudmannen, en minskad åldersspridning, vilket i sin tur underlättar planeringen av undervisningen för lärarna. I huvudmannens åtgärder finns även en utbildningsplan för personalen med workshops om exempelvis kognitiv beteendeterapi, tillämpad beteendeanalys, hot och våld samt neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det framgår även att auskultationstillfällen genomförs på en skola med samma profil som Magitaskolan.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med rektor och elevhälsorepresentanter att samtliga elever riskerar att inte nå kunskapskraven i något eller några ämnen. Rektor och lärare uppger att det genomförts utbildningar om elevernas funktionsnedsättningar samt inspirationsföreläsningar om hur lärarna kan arbeta med elevgruppen. Rektorn och lärare uppger även att en extern handledare påbörjat ett arbete med en av skolans tre klasser. Lärare beskriver praktiska hjälpmedel och belöningssystem som en del av anpassningen av undervisningen. Lärare framhåller även vikten av positiv förstärkning och ett gemensamt förhållningssätt. Lärare uppger att detta arbete är påbörjat men att det inte är helt implementerat och att det inte slagit igenom till fullo i alla arbetslag än. De uppger att alla inte arbetar på samma sätt än. Lärare uppger även att det finns arbete kvar att göra när det gäller att anpassa undervisningen i klassrummet och hur de ska individualisera undervisningen efter elevernas behov.

Rektorn uppger att specialpedagogen ska vara behjälplig i arbetet med att anpassa undervisningen. Rektor anger vidare att hon i medarbetarsamtalen identifierar om någon lärare behöver stöd i att anpassa undervisningen. Rektor anser att studieron har blivit bättre på skolan men kan inte svara på om kvalitén i undervisningen har förbättrats. Rektor uppger att nytt material beställs och att bemötandet av eleverna diskuteras. Rektor är dock medveten om att personalens förhållningssätt och bemötande inte fullt ut är gemensamt ännu. Enligt rektor arbetar de även med inställningen att det är undervisningen som ska anpassas efter eleverna och inte tvärtom, ett arbete som skolan inte har nått fullgott resultat i än.

I intervju med representanter för elevhälsan ges exempel på att lärarna använder olika undervisningsmaterial i vissa ämnen för att individanpassa undervisningen. På skolan finns två specialpedagoger på 25 procent vardera. Den ena specialpedagogen har inte funnits på plats i verksamheten för att stödja lärarnas anpassning av undervisningen, utan har haft som huvuduppdrag att stödja lärarna i att utarbeta åtgärdsprogrammen. Vidare uppger representanter för elevhälsan att lärarna kan ringa specialpedagogen som ansvarar för åtgärdsprogrammen om de behöver råd och stöd. De uppger vidare att specialpedagogen ska observera lektioner. Enligt representant för elevhälsan behöver lärmiljön förbättras på skolan, till exempel finns ett behov av skärmväggar som inte finns på plats vid tidpunkten för uppföljningsbesöket. På frågan om hur den andra specialpedagogen stödjer lärarna i att anpassa undervisningen framkommer att specialpedagogen ska hjälpa till med att hitta undervisningsmaterial. Specialpedagogen behöver dock först undersöka vilken nivå eleverna ligger på. Enligt lärare och rektor har ett fåtal lektionsobservationer genom-

förts av en specialpedagog i en klass men ingen återkoppling har gjorts vid tidpunkten för uppföljningsbesöket.

Därutöver finns det enstaka elever som är mottagna i grundsärskolan och ett fåtal elever som utreds för ett eventuellt mottagande. Rektorn uppger att det inte har getts någon specifik kompetensutveckling för lärarna om grundsärskolans kursplaner. Rektorn utgår dock ifrån att alla lärare har läst kursplanerna. Rektorn är emellertid medveten om att en av lärarna som undervisar en elev som är mottagen i grundsärskolan inte har hunnit sätta sig in i kursplanerna än.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och av inskickad dokumentation att det finns elever som har svårt att uppfylla kunskapskraven, som en konsekvens av funktionsnedsättning. Ett arbete är påbörjat för att lärarna på skolan ska få kunskap om elevernas funktionsnedsättningar och om olika arbetsmetoder för att möta dessa. Arbetet med att anpassa undervisningen har dock inte implementerats fullt ut. Visserligen ges exempel som eget material och metoder med belöningsystem men lärarna uppger att det krävs ytterligare arbete för att anpassa undervisningen efter elevernas behov. Lärare uppger att de ännu inte har ett gemensamt förhållningssätt i detta arbete. Inte heller rektorn kan ge någon beskrivning av om och hur åtgärderna lett till en ökad anpassning av och kvalitet i undervisningen. Rektorn uppger i intervjun med Skolinspektionen att specialpedagogerna ska vara behjälpliga med anpassningen av undervisningen men representanter för elevhälsan uppger samtidigt att de inte hunnit delta på lektioner i någon större utsträckning. Därutöver har lärarna inte getts stöd för att anpassa undervisningen för elever som är mottagna i grundsärskolan. Skolinspektionen bedömer att eleverna därmed inte ges det pedagogiska stöd som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål. Mot bakgrund av detta konstaterar Skolinspektionen att det saknas förutsättningar att ge eleverna det stöd som de har rätt till för att konsekvenserna av deras funktionsnedsättningar så långt som möjligt ska motverkas.

Skynsam utredning av elevs behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Av skollagen följer att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Enligt förarbetena till förändringarna i skollagens tredje kapitel om stöd, särskilt stöd och åtgärdsprogram kan sådana särskilda skäl t.ex. vara fallet med en elev vars funktionsnedsättning ger upphov till ett behov av betydande anpassningar (prop. 2013/14:160 s. 37).

Vidare följer av skollagen att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Lagstiftaren har förtydligat att det endast i undantagsfall bör kunna anses vara uppenbart obehövt att i en utredning om särskilt stöd låta bli att samråda med den del av elevhälsan som har specialpedagogisk kompetens (prop. 2013/14:160 s. 25). Vidare anges i förarbetena att i vissa fall kan en utredning göras snabbt och enkelt, medan det i andra fall kan behövas en mer omfattande utredning (prop. 2009/10:165 s. 291).

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLF 2014:40) med kommentarer rörande arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår också att behovet av samarbete med elevhälsan varierar beroende på det enskilda fallet (s. 28).

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att det fanns elever på skolan som riskerade att inte nå kunskapskraven och att många elever hade behov av särskilt stöd. Skolinspektionen konstaterade att elevernas behov av särskilt stöd inte hade utretts tillräckligt skyndsamt och att det saknades specialpedagogisk kompetens som kunde delta i utredningsarbetet.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att rutinerna kring arbetet med särskilt stöd har reviderats och implementerats. Vidare anges att skolan har tagit fram nya informationsrutiner vid beslut om åtgärder och krav på vårdnadshavares delaktighet. Huvudmannen uppger att skolan nu har adekvat dokumentation kring individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång och beslut om enskild undervisning. Rutinerna innebär att föräldrar informeras och deltar vid framtagandet av samtliga dokument.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med lärare och rektor att rutiner för arbetsgången för särskilt stöd har tagits fram och att lärarna känner till rutinerna. Vid besöket beskrivs att det finns ett "team" bestående av lärare, behandlingsassistent och elevassistent kring varje klass. När det gäller rutinerna för särskilt stöd beskriver rektorn att en representant för teamet signalerar om det finns oro kring en elev till elevhälsoteamet. Då fattas beslut om att ett åtgärdsprogram ska utarbetas. Läraren gör sedan ett utkast till ett åtgärdsprogram. Det innebär enligt lärarna att de skriver sin och

vårdnadshavarens bild av elevens behov samt lärarens förslag på mål och åtgärder. Därefter lämnas åtgärdsprogrammet till elevhälsoteamet (EHT) som kan komma med förslag på hur behov och åtgärder kan förtydligas. Enligt lärarna kan specialpedagogen ge råd såsom att det behövs fler åtgärder. Därefter skickas åtgärdsprogrammet, enligt rektorn, för påseende hos föräldrarna. Om föräldrarna inte är nöjda med åtgärdsprogrammet så kallar skolan till möte för att diskutera åtgärdsprogrammet.

När det gäller att skyndsamt utreda elevernas behov av särskilt stöd framkommer i intervju med rektor vid uppföljningsbesöket att det dröjt till december innan en remiss skickades kring en elev som skulle utredas för dyslexi. Detta trots att rektorn uppmärksammat behovet av en dyslexiutredning i september 2014. Rektor är medveten att det tog för lång tid innan utredningen påbörjades. Vidare framkommer i intervju med elevhälsoteamet, lärare och rektor att enstaka elever inte har något utarbetat åtgärdsprogram trots att eleven inte når kunskapskraven i vissa ämnen. Rektor uppger att de avvaktat med elevens åtgärdsprogram. I intervju med representanten för elevhälsan som ansvarat för arbetet med åtgärdsprogrammen så vet personen inte varför eleven inte har åtgärdsprogram. Rektor uppger efter kommunikering av protokollet att de avvaktat med elevens åtgärdsprogram men att det ska sammanställas efter sportlovet.

Skolinspektionen har vidare tagit del av samtliga åtgärdsprogram på skolan. När det gäller utredning av elevernas behov av särskilt stöd uppger rektor att delen av åtgärdsprogrammet benämnd "elevens behov" utgör den utredning som läraren har gjort inför utarbetandet av åtgärdsprogrammet. I åtgärdsprogrammen beskrivs behov som att "X behöver arbete i en liten grupp", "X behöver mycket stöd från vuxen", "X behöver lugn och ro". Ett annat exempel är "X har glapp i kunskaper och är ojämn i kunskaperna". När det gäller samråd med elevhälsan i utredningsarbetet uppger representant för elevhälsan att specialpedagogen inte har haft möjlighet att observera i klassrummen, för att se elevernas individuella behov. Specialpedagogen har förlitat sig på lärarnas utredning som har utgått från det dagliga arbetet. Specialpedagogen har därefter kommit med följdfrågor på utkastet till beslut och har även diskuterat åtgärdsprogrammen med lärarna. Enligt representanter för elevhälsan vill specialpedagogen göra lektionsobservationer och planerar att göra det vid uppföljningen av åtgärdsprogrammen.

I vissa åtgärdsprogram beskrivs snarare behov av vidare utredning, än en åtgärd för att möta elevens behov. Exempel på detta är åtgärder såsom screening i olika ämnen och eventuellt mottagande i grundsärskola. Skolinspektionen anser att dessa åtgärder tyder på att det inte skett en skyndsamt utredning av

elevernas behov av särskilt stöd. Det framkommer även i intervju med representant från elevhälsoteamet att screeningar inte har påbörjats utan endast att materialet är beställt. Rektorn uppger efter kommunikering av protokollet att specialpedagogen genomför screeningar samt handleder lärare i att genomföra delar av dem. Screeningarna fokuserar, enligt rektorn, på "läsa-skriva-räkna" samt även i natur- och samhällsorienterande ämnen för eleverna i årskurs 6.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och i inskickad dokumentation att samtliga elevers behov av särskilt stöd inte skyndsamt har utretts. Det finns enstaka elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i flera ämnen som inte har utarbetade åtgärdsprogram. Trots att rektorn efter tillsynsbesöket har uppgett att detta ska sammanställas efter sportlovet bedömer Skolinspektionen att samtliga elevers behov av särskilt stöd inte har utretts skyndsamt. Samråd med elevhälsans specialpedagogiska kompetens har inte heller, enligt Skolinspektionens bedömning, skett på ett sådant sätt att elevernas enskilda behov och undervisningssituation har utretts tillräckligt. Även om en specialpedagog funnits knuten till arbetet med åtgärdsprogrammen så varierar behovet av samarbete med elevhälsan, enligt lagstiftaren, på det enskilda fallet. På Magitaskolan finns elever med stora behov av särskilt stöd. Mot bakgrund av att lärarna först nyligen har tillhandahållits utbildningar kring elevernas funktionsnedsättningar samt påbörjat arbetet med åtgärdsprogram kan det förutsättas att det finns ett stort behov av stöd från specialpedagog i utredningen av elevens behov. Detta medför enligt Skolinspektionen att det inte kan anses tillräckligt att specialpedagogen endast läst och utvecklat åtgärdsprogrammen. Specialpedagogen har träffat och stöttat lärarna men inte observerat eleverna. Rektorn uppger efter kommunikering av protokollet att specialpedagogen har varit i verksamheten men inte träffat alla elever. Specialpedagogen uttrycker att åtgärdsprogrammen är av generell karaktär och att de i nästa steg ska bli specifika för de enskilda eleverna. I detta steg planerar specialpedagogen att göra lektionsobservationer. Detta bekräftar behovet av ytterligare samråd för att utredningarna ska ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka elevens behov av stöd är. Det faktiska användandet av specialpedagogisk kompetens i dagsläget är enligt Skolinspektionens bedömning således inte tillräckligt.

Utredningen visar även att vissa utredningar snarare anger att eleven riskerar att inte uppnå kunskapskraven, än att faktiskt beskriva orsakerna till att eleven riskerar att inte uppnå kunskapskraven. Eftersom utredningarna är generella och inte särskilt djupgående och i vissa fall inte ens beskriver elevens behov har

skolan bristfälliga underlag för att kunna identifiera åtgärder för eleverna, vilket även visar sig i de åtgärdsprogram som utarbetats, se nedan.

Särskilt stöd utifrån åtgärdsprogram

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon, enligt skollagen, ges sådant stöd. Det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. För en elev som ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att åtgärdsprogrammen inte fullt ut motsvarade författningarnas krav samt att eleverna inte fick det särskilda stöd som de är i behov av. Utredningen visade att de åtgärder som angavs i åtgärdsprogrammen inte alltid genomfördes i praktiken. Vissa åtgärdsprogram innehöll dessutom åtgärder som inte var möjliga att tillgodose på skolan. Andra åtgärdsprogram hade inte tydliga insatser för att tillgodose elevens behov.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att elevhälso-teamet följer upp åtgärdsprogrammen med varje arbetslag var tredje vecka. Arbetslagen har uppföljning av de individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram som stående punkt på arbetslagsmöten varje vecka. Andra åtgärder består enligt huvudmannen av ökad bemanning med såväl behandlingsassistenter som lärare för att säkra att eleverna får det stöd de har rätt till.

Skolinspektionen har som ovan nämnts tagit del av skolans samtliga åtgärdsprogram. De ovan konstaterade bristerna i utredningarna om elevernas behov visar sig också i de beslutade åtgärderna. Skolinspektionen konstaterar att i vissa av åtgärdsprogrammen är de uppräknade insatserna för att tillgodose elevens behov allmänt hållna, såsom att eleven ska delta i extra undervisning/uppgifter tillsammans med lärare i respektive ämne. Vad den åtgärden syftar till och vad för slags stöd som ska genomföras framgår inte. Om åtgärderna inte är konkreta och utvärderingsbara är det svårt vid en utvärdering att avgöra om åtgärderna har gett avsett resultat. I vissa åtgärdsprogram är de beslutade åtgärderna snarare anpassningar än individuella särskilda stödåtgärder. Exempelvis återkommer åtgärder som "individuellt schema" och "anpassade skolmaterial och uppgifter" i ett flertal åtgärdsprogram. I ett åtgärdsprogram finns även åtgärder att "säkerställa att X når målen i samtliga ämnen och att X utmanas på en nivå som är anpassad efter X:s förmågor".

Det finns även flera åtgärdsprogram med i stort sett identiska behov och åtgärder. Rektorn förklarar detta med att många elever på skolan har likartade behov. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att det är av vikt att det är den enskilda elevens behov som utreds och att det kopplas åtgärder till just den elevens behov. Rektorn uppger att det utarbetats 30 åtgärdsprogram på kort tid och att alla därmed inte har samma kvalitet. I intervju med representant för elevhälsan uppges att åtgärderna är generella i åtgärdsprogrammen och att arbetet nu först och främst handlar om att eleverna ska arbeta på lektionerna. Därefter ska åtgärderna, enligt elevhälsorepresentant, ses över i uppföljningen för att mer specifikt se till exempel vilka ämnen eleven behöver särskilt stöd i.

På frågan om eleverna får det särskilda stöd som de är i behov uttrycker representanter för elevhälsan att det skulle behövas ytterligare assistenter för stöd kring elevernas beteendeproblematik. Lärare uppger att eleverna får särskilt stöd men att det skulle behövas mer specialpedagogiska observationer och screening för att kartlägga vad den enskilda eleven har för behov. Därutöver konstaterar Skolinspektionen att alla åtgärder som beskrivs i åtgärdsprogrammen inte genomförs. I ett beslut från 19 januari 2015 framgår åtgärden "enskild undervisning med specialpedagogen en gång i veckan" och enligt samma elevs åtgärdsprogram "undervisning av specialpedagog en timme i veckan". I ett annat åtgärdsprogram från 10 februari 2015 finns åtgärden "X ska få träna extra på att läsa en text samt skriva bokstäver både i klassrum och enskilt, vilket specialpedagogen ska ansvara för". Enligt representant för elevhälsan har specialpedagogen i slutet på februari ännu inte haft någon enskild undervisning med någon elev. Rektorn uppger efter kommunikering av protokollet att specialpedagogen tar ut elever enskilt och arbetar med dem för att kunna handleda lärarna i det fortsatta arbetet med eleverna. Undervisning enskilt sker, enligt rektorn, kontinuerligt i korta pass.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och i inskickad dokumentation att åtgärdsprogrammen inte motsvarar författningarnas krav samt att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Åtgärdsprogram har utarbetats men flera är av generell karaktär och utgår därmed inte från elevernas enskilda behov. En av orsakerna till detta anser Skolinspektionen är att samråd med specialpedagogisk kompetens inte har skett i tillräcklig omfattning utifrån den enskilda elevens behov. Utredningen visar motstridiga uppgifter om huruvida samtliga åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen genomförs i praktiken. Skolinspektionen konstaterar dock att åtgärderna inte genomförts vid tidpunkten för åtgärdsprogrammets utarbetande vilket ger till följd att eleverna inte fått det stöd som åtgärdsprogrammen anger

att de är i behov av. Vissa åtgärdsprogram har inte heller tydliga insatser för att tillgodose elevens behov.

Beslut om anpassad studiegång

Av skollagen följer att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut om åtgärdsprogram innebära att avvikelser görs från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Enligt förarbetena ska beslutet om anpassad studiegång givetvis föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. Vidare anges att bestämmelsen avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat, t.ex. för skoltrötta elever eller elever som av andra skäl inte är tillgängliga för utbildning. (Prop. 2009/10:165 s. 293 och s. 666-667)

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40) med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, anges som allmänt råd att rektorn bör se till att ett beslut om bl.a. anpassad studiegång inte omfattar fler ämnen eller längre tidsperiod än nödvändigt (s. 34).

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att skolans beslut om anpassad studiegång inte uppfyllde författningarnas krav. Detta mot bakgrund av att det inte framgick vilka ämnen som ingick i elevens utbildning eller i vilken omfattning avsteg skedde från timplanen i de ämnen som inte anpassats bort helt.

Huvudmannen inkom den 16 februari 2015 med skolans beslut om anpassad studiegång. I två beslut framgår vilka ämnen som eleverna inte ska läsa och i ett av besluten även anledningen till att dessa ämnen tagits bort. Det framgår i flera beslut att eleven deltar "i ordinarie undervisning i så stor utsträckning som möjligt men med hänsyn taget till dagsformen" och i ett av besluten "men med arbete mot måluppfyllelse i övriga ämnen (*utöver svenska och matematik*) genomförs utifrån X:s förmåga och intressen". Det är dock inte tydliggjort i vilka ämnen som eleven inte följer full kursplan. En elev har kortare skoldagar men det framgår inte vilka ämnen som berörs av de förkortade skoldagarna utan det framgår endast att "så långt som möjligt skall uppgifterna vara desamma som klassen i övrigt jobbar med men med huvudfokus på matematik

och svenska". Mot bakgrund av att anpassad studiegång innebär att eleven lämnar skolan utan fullständig utbildning är det av yttersta vikt att besluten är tydliga.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer det i intervju med rektorn att en av specialpedagogerna ska ha en rådgivande funktion vid beslut om anpassad studiegång. I intervju med representanter för elevhälsan framkommer dock att specialpedagogen inte varit involverad i dessa beslut utan att det är rektorn som har fattat besluten om anpassad studiegång.

Skolinspektionen gör bedömningen att skolans beslut om anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav. Av skollagen framgår att särskilt stöd kan ges i form av avvikelser från timplanen, ämnen och mål, såsom Magitaskolan beslutat om för ett antal elever. Hur elevens behov av särskilt stöd ska tillgodoses genom åtgärden, ska klargöras i beslutet om anpassad studiegång. Av beslutet ska därmed framgå vilka avvikelser som görs från ordinarie timplan, ämnen och mål, det vill säga vilka ämnen som ingår i elevens utbildning eller i vilken omfattning avsteg sker från timplanen i de ämnen som inte anpassats bort helt. Detta framgår fortfarande inte i de inskickade besluten.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att eleverna inte får tillräckligt med stöd för att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Därutöver har inte samtliga elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utretts och samråd med elevhälsans specialpedagogiska kompetens har inte skett i tillräcklig utsträckning. Åtgärdsprogram har inte utarbetats för samtliga elever i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som har utarbetats är av generell karaktär och utgår därmed inte från elevernas enskilda behov. Detta medför att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av. Av utredningen framgår vidare att besluten om anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav. Dessa brister är särskilt allvarliga mot bakgrund av skolan riktar sig till elever med stort behov av undervisning anpassad med specialpedagogik. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

3 kap. 3, 8-10 och 12 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning

Det finns brister i huvudmannens sätt att säkerställa tillgången till elevhälsans kompetenser. Magitaskolan AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Säkerställa att det finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Motivering

Av skollagen framgår att det för eleverna i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det enligt skollagen finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att skolan saknade tillgång till specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan. Det fanns inte någon med ett uttryckligt ansvar för de specialpedagogiska insatserna på skolan. Rektorn, lärare och representanter för elevhälsan var alla eniga om att det saknades specialpedagogisk kompetens för att tillgodose elevernas behov.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att skolan har rekryterat två specialpedagoger som arbetar 25 procent vardera, sammanlagt 50 %. Huvudmannen anger att de har en tydlig ansvarsfördelning och självklar plats i skolans elevhälsoteam.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med rektorn att de två specialpedagogerna påbörjat sina anställningar. Den ena specialpedagogen har vid tidpunkten för besöket endast varit på skolan vid ett fåtal tillfällen. Den andra specialpedagogen har sin huvudsakliga tjänst på en skola i Uppsala och har därmed endast varit några gånger på skolan men har haft en dialog med lärarna via telefon och mail.

I intervju med lärare uppges att det utöver de två nya specialpedagogerna finns specialpedagogisk kompetens hos flera i personalen. Det anges dock att det skulle behövas speciallärare som kan arbeta mer konkret med eleverna. Representanter för elevhälsan uttrycker att det behövs ytterligare specialpedagogisk kompetens för att tillgodose elevernas behov. Ytterligare tid och utrymme behövs för att kunna föra diskussioner med lärare, arbeta direkt med eleverna samt för att föra dokumentation till exempel av observationer och kring screening av eleverna. Det framgår i intervju med representanter för elevhälsan att specialpedagogerna inte har hunnit träffat varandra, för att tydliggöra sina roller. Det bekräftas i intervju med rektorn att samarbetet mellan de två specialpedagogerna måste klargöras. Rektorn anser dock att det finns tillräcklig om-

fattning av specialpedagogisk kompetens eftersom det finns en person på skolan under utbildning samt en nyanställd som har läst 60 poäng specialpedagogik som påbörjar sin anställning 16 mars 2015.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och i inskickad dokumentation att det inte finns tillräcklig tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens på skolan. Trots att skolan har anställt två specialpedagoger på 25 procent vardera är detta enligt vissa intervjugrupper inte tillräckligt för att tillgodose elevernas behov. Magitaskolan är dessutom en skola som är inriktad på barn i behov av särskilt stöd och anpassad undervisning. Rektorn är av åsikten att det finns tillräcklig omfattning av specialpedagogisk kompetens men bristen bekräftas av att det fortfarande kvarstår brister i arbetet med särskilt stöd och anpassningar av undervisningen vilka är områden där en specialpedagog har en central roll.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det i elevhälsan inte finns tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

2 kap. 25 § skollagen

Verksamhetens inriktning mot de nationella målen

Det finns brister i arbetet med att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Magitaskolan AB ska därför säkerställa att följande åtgärd vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Bedriva undervisningen i ämnena slöjd samt hem- och konsumentkunskap, i enlighet med ämnenas kursplaner i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Motivering

Av skollagen följer att det för varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen. Enligt skollagen ska vidare för varje ämne en kursplan gälla. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig per-

sonal i skolan har ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen för utbildningen.

Trä- och metallslöjd

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att eleverna inte gavs möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanerna för trä- och metallslöjd. Eleverna hade inte fått undervisning i trä- och metallslöjd i lokaler och med den utrustning som behövs för att kunna nå kunskapskraven.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att skolan fortfarande saknar behörig lärare i slöjd men att undervisning tillhandahålls. Huvudmannen hoppas att inom kort rekrytera behörig lärare.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med lärare att trä- och metallslöjdsundervisning inte bedrivits regelbundet eller systematiskt. Rektorn uppger att Gröndalsskolans lokal finns tillgänglig men att det är viktigt, mot bakgrund av elevgruppens behov, att det finns en utbildad lärare. Det finns inte för närvarande på skolan, utan ett externt företag har uppdraget att rekrytera en lärare. Rektorn anger att om det efter sportlovet inte finns någon lärare, så måste undervisning påbörjas och att det är viktigast att årskurs 5-6 får undervisning. Enligt kompletterande uppgift från rektorn den 20 mars 2015 finns bokade undervisningspass på Gröndalsskolan för elever i årskurs 3-6. Vissa elever bedöms enligt rektorn inte klara miljön i trä- och metallslöjdssalen och har då endast textilslöjd. Viss undervisning i trä- och metallslöjd har bedrivits för årskurs 5-6 genom att titta på olika färger, former och material på möbler och lampor i en möbelverkstad samt samtal om kvalitet och uttryck och jämfört form och material från olika tidsepoker.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna att eleverna fortfarande inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanerna för trä- och metallslöjd. Även om tillfällena för undervisning nu är bokade i Gröndalsskolan och viss undervisning är påbörjad så har eleverna hittills inte fått undervisning i ämnet i lokaler och med den utrustning som behövs för att kunna nå kunskapskraven. Det finns inte heller någon behörig lärare.

Hem- och konsumentkunskap

Skolinspektionen konstaterade i beslutet 12 december 2014 att eleverna inte gavs möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanen för hem- och konsumentkunskap. Undervisning i ämnet hade inte bedrivits så att samtliga kunskapskrav kunde nås. Enligt lärarna rådde även oklarheter om vem som ska ansvara för undervisningen.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att skolan fortfarande saknar behörig lärare i hem- och konsumentkunskap men att undervisning tillhandahålls. Huvudmannen hoppas att inom kort rekrytera behörig lärare.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med lärare att undervisningen i hem- och konsumentkunskap inte har kommit igång. De uppger att viss undervisning bedrivs på elevens val men att ämnet inte finns regelbundet på schemat. Rektorn bekräftar att det inte har bedrivits någon strukturerad undervisning i ämnet men att det ska påbörjas efter sportlovet. Rektorn uppger att undervisningen måste komma igång innan påsklovet. Det saknas dock behörig lärare och rektorn har initierat en rekryteringsprocess via ett externt företag. Enligt kompletterande uppgift från rektorn den 20 mars 2015 sker regelbunden undervisning i hem- och konsumentkunskap i skolans kök sedan strax före Skolinspektionens uppföljningsbesök den 19-20 februari. Rektorn uppger att respektive team med lärare och assistenter ansvarar för undervisningen och att hon hör från lärarna att undervisning sker regelbundet.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och i inskickad dokumentation att eleverna fortfarande inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanen för hem- och konsumentkunskap. Utredningen visar motstridiga uppgifter om undervisning har bedrivits regelbundet eller inte. Skolinspektionen bedömer dock att mot bakgrund av att lärarna som ska ansvara för undervisningen uppgav i intervju att undervisning inte sker regelbundet behöver rektorn vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna ges förutsättningar att nå kunskapskraven genom undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att verksamheten som helhet inte inriktas mot de nationella kunskapskraven och att eleverna inte ges möjlighet att möta det centrala innehållet i kursplanerna i ämnena slöjd samt hem- och konsumentkunskap. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

1 kap. 11 § och 10 kap. 8 § skollagen samt Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Bedömning och betygsättning

Det finns brister i skolans arbete med bedömning och betygsättning. Magitaskolan AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Motivering

Av skollagen följer att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Rektorn har i skollagen ett utpekat ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättningen. Enligt förarbetena till skollagen är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Detta innebär att rektorn ska se till att skolans lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg (prop. 2009/10:165 s. 299 och s. 667).

Det finns i skolförfattningarna även ett flertal andra bestämmelser som gäller särskilt för betygssättningen. Bland annat ska enligt skollagen betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas. Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne.

I beslut den 12 december 2014 konstaterade Skolinspektionen att rektorn alltfjämt brast i sitt ansvar att tillförsäkra en rättvis och likvärdig bedömning och betygsättning. Utredningen visade att det så sent som i slutet av november 2014 fanns oklarheter om vem som ska ansvara för vissa ämnen och därmed för bedömning och betygsättning av elevernas kunskaper i dessa ämnen för höstterminen 2014. Skolinspektionen konstaterade att de rådande förhållanden ställde särskilda krav på rektorns arbete med att stödja lärarna i arbetet med bedömning och betygsättning. Huvudmannen hade trots detta inte genomfört till exempel kompetensutvecklingsinsatser som syftade till att öka lärarnas förtroget kring regelverket för bedömning och betygsättning. Inte heller hade någon organiserad samverkan med någon annan skola ägt rum. Vidare framkom att läraren som skulle betygssätta enstaka elever som var mottagna i grundsärskolan fick grundsärskolans läroplan i mitten på november och läraren uppgav att hon läste på om kunskapskraven på egen hand. Läraren hade

endast bedrivit undervisning i svenska men skulle enligt rektorn sätta betyg i samtliga ämnen. Rektorn uppgav att hon och betygsättande lärare inte hade hunnit diskutera grundsärskolans kursplaner.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 uppges att ett nytt reviderat årshjul för sambedömning tillsammans med Kajans friskola är framtaget. Lärare från Kajans friskola och Magitaskolan ska träffas vid tre planerade tillfällen per år, utöver de tillfällen då personalen ses vid auskultationer och andra fortbildningsinsatser. Vidare framgår att två fortbildningsdagar genomfördes för lärarna kring bedömning för lärande 26-27 januari 2015.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med lärare att lärarna och rektorn i slutet på höstterminen 2014 hade en betygskonferens. Enligt lärarna gick de igenom kriterierna och samlade all kunskap om samtliga elever i årskurs 6 för att se vilken nivå de låg på. Lärarna uppger att de inte har haft någon sambedömning av betygen med Kajans friskola. I intervju med rektorn uppges att det inte genomfördes sambedömning i alla ämnen, men att viss sambedömning mellan enskilda lärare ägde rum. Rektorn uppger att det främst samtalades om hur bedömningen skulle gå till. Rektorn kan dock inte redogöra för vilka ämnen det skedde i.

Enligt lärarna fick eleverna inget betyg om de inte hade haft tillräckligt med undervisning. Lärarna uppger att i dessa ämnen kan eleverna ges ytterligare undervisning under vårterminen och ger som exempel att det är aktuellt för ett par elever i årskurs 6. För att hinna ge den undervisningen kommer den, enligt lärarna, att ske genom förlängd undervisningstid på vårterminen istället för fritidshemstid.

När det gäller de enstaka elever som är mottagna i grundsärskolan, uppgavs vid besöket på skolan i november 2014 att en lärare läste in sig på grundsärskolans kursplan och skulle sätta betyg i samtliga ämnen. I intervju vid uppföljningsbesöket i februari 2015 framkommer att så inte blev fallet utan att det var olika lärare som satte betygen. Enligt rektorn berodde det på att läraren endast hade undervisat i ett enstaka ämne. Vid intervju med lärarna framkommer att de tillsammans gick igenom grundsärskolans kursmål för att göra bedömningarna. Enligt rektorn beslutades det vid betygskonferensen att vissa betyg skulle sättas enligt grundskolans kursplan. Vid lärarintervjun framkommer vidare att det inte är beslutat om några ämnen ska läsas enligt grundskolans kursplan denna termin. Rektorn uppger att i ett par ämnen ska undervisning ges enligt grundskolans kursplan men att detta inte finns dokumenterat.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som har framkommit i intervjuerna och i inskickad dokumentation att rektorn fortfarande inte tar sitt ansvar för en

likvärdig betygssättning. Det har fortfarande inte skett någon sambedömning med Kajans friskola, vilket rektorn vid tidigare besök uppgett som en viktig förutsättning för en likvärdig bedömning och betygssättning. Komptensutveckling om bedömning sattes in först efter att höstterminens betyg var beslutade. Skolinspektionen vill även poängtera vikten av att det är klarlagt vilken kursplan elever som är mottagna i grundsärskolan läser efter. Detta är inte ett beslut som kan fattas vid bedömningen, såsom Magitaskolan gjort. Eleven ska få undervisning enligt en beslutad kursplan, antingen grundskolan eller grundsärskolan, och ska bedömas mot densamma.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att rektorn inte ser till att betyg sätts i enlighet med regelverket för betygssättning. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Magitaskolan AB föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författningsstöd

1 kap. 9 § och 3 kap. 14 § skollagen, 6 kap. 10 § och 9 kap. 20 § skolförordningen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123, Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Systematiskt kvalitetsarbete och utvecklingen av utbildningen

Det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Magitaskolan AB ska därför säkerställa att följande åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska vara inriktat på att de nationella målen uppfylls. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Vidare framgår att det är rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, och att detta dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 306) bör en huvudman som bedriver utbildning vid endast en förskolenhet eller skolenhet kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang, då begreppen huvudman och förskole- eller skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller. Vidare anges (prop. 2009/10:165 s. 304) att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där en analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder, måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 12 december 2014 att det fanns stora brister inom det systematiska kvalitetsarbetet. Skolan hade i december 2014 till viss del påbörjat ett arbete med uppföljning och analys av olika arbetsmoment under läsåret. Den dokumentation som låg till grund för kvalitetsarbetet visade dock att rektorn inte hade tillräckligt underlag för att analysera verksamheten i syfte att identifiera utvecklingsområden. Den 19 december 2014 skulle, enligt rektorn, terminens arbete utvärderas med all personal.

I huvudmannens skrivelse från den 16 februari 2015 framgår att personalen deltar i det kontinuerliga systematiska kvalitetsarbetet genom arbetsplatsträffar varannan vecka. Huvudmannen beskriver att arbetsplatsträffarna är behovsstyrda men att den nya planen för dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete också behandlas rubrik för rubrik för att säkerställa att alla delar får en genomlysning. Planen är benämnd "Systematiskt kvalitetsarbete, Magitaskolan". Dokumentet innehåller olika aktiviteter som ska genomföras i syfte att förbättra verksamheten.

Vid uppföljningsbesöket den 19-20 februari 2015 framkommer i intervju med rektorn att det inte finns någon dokumentation från något utvecklingsarbete från höstterminen. Enligt rektorn diskuterades individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram den 19 december istället för utvärdering av höstterminens arbete. Rektorn uppger att vissa diskussioner har förts men att diskussionerna inte finns dokumenterade. På frågan till elevhälsan om hur höstterminen utvärderats och analyserats och om några åtgärder vidtagits denna termin, så hänvisar de till att det främst är lärarna som vet om det gjordes någon utvärde-

ring. Representanterna för elevhälsan kan endast ge de nya klassuppdelningarna som ett exempel på åtgärd som vidtagits denna termin. I intervju med lärare uppges att viss diskussion skedde i början på terminen. De nya arbetslagen är det exempel på åtgärd som samtal om höstterminens arbete har lett till enligt lärarna.

Skolinspektionen bedömer utifrån vad som anförts i de skriftliga redogörelserna och vad som framkommit i intervjuer att brister kvarstår inom det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen har vidtagit vissa åtgärder. Det har till exempel bildats nya arbetslag/team kring respektive klass och det genomförs utbildningsinsatser för lärarna och övrig personal. Det har även utarbetats individuella utvecklingsplaner som uppfyller skollagens krav. Däremot saknas det fortfarande en samlad dokumentation kring vilka åtgärder som ska vidtas för att utveckla verksamheten. Detta är särskilt allvarligt eftersom alla elever, enligt samtliga intervjugrupper, riskerar att inte nå kunskapskraven i något eller några ämnen. Det inskickade dokumentet för skolans systematiska kvalitetsarbete bedöms av Skolinspektionen vara en ram för hur arbetet ska genomföras och beskriver inte de faktiska förhållandena på skolan. Det finns till exempel ingen sammanställning av elevernas måluppfyllelse. Det finns inte heller någon dokumenterad analys och uppföljning av de samlade kunskapsresultaten på skolan. Det är mycket angeläget att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas så att resultat sammanställs, åtgärder följs upp, resultaten av uppföljningen analyseras och eventuella brister identifieras samt att åtgärder vidtas utifrån detta. Ytterst handlar det om att alla barn och elever ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kvalitet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

4 kap. 3-6 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar i förordningen om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Vitesföreläggande

Motivering

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de villkor som gäller för godkännandet eller beslut om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med ett vite.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Magitaskolan AB inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten inom en rad olika områden. Magitaskolan AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta åtgärder som beskrivits ovan under respektive rubrik.

De brister som konstaterats finns inom områden som är viktiga för elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen. Huvudmannen har valt att profilera sin skola för elever i behov av särskilt stöd. Därmed är det särskilt viktigt att skolan har ett välfungerande arbete med särskilt stöd och att det finns tillgång till specialpedagogisk kompetens för att tillgodose elevernas behov. Det är även av vikt att skolan följer upp och analyserar sin undervisning och sina resultat för att kunna utveckla verksamheten. Huvudmannen har inte kunnat redogöra för ett systematiskt kvalitetsarbete vid något av Skolinspektionens besök sedan december 2013. Inte heller när det gäller bedömning och betygsättning av elevernas kunskaper har huvudmannen kunnat redogöra för hur en likvärdig och rättvis bedömning och betygsättning säkerställs. Därutöver finns även ämnen i vilka rektorn inte säkerställer att undervisningen är inriktad mot de nationella målen. Av intervjuer, dokumentation och Skolinspektionens tillsynsbesök framgår att flera av bristerna har funnits under en längre period. Mot bakgrund av detta bedöms bristerna som allvarliga och det är av största vikt att de åtgärdas skyndsamt. Huvudmannen har inte heller följt Skolinspektionens tidigare föreläggande, vilket omfattade flera av de nu påtalade bristerna.

I Skolinspektionens föreläggande från 12 december 2014 klargjorde Skolinspektionen att om bristerna inte åtgärdades till den 16 februari 2015 så skulle Skolinspektionen kunna komma att fatta beslut om att godkännandet för verksamheten skulle återkallas. Utredningen visar att flera av de vidtagna och planerade åtgärderna som skolan redovisat kring de brister som finns kvar, grundar sig i ett målinriktat arbete. De vidtagna åtgärderna för att avhjälpa bristerna

har dock inte gett resultat och effekter i verksamheten och eftersom bristerna är av allvarlig karaktär finner Skolinspektionen sammantaget skäl att förena föreläggandet med ett vite.

Magitaskolan AB föreläggs därför att avhjälpa bristerna genom att vidta ta de åtgärder som beskrivs i beslutet senast den 1 juni 2015. Om bristerna vid den utsatta tidpunkten inte är åtgärdade kan Skolinspektionen komma att fatta beslut om att ansöka om utdömmande av vitet eller att godkännandet för verksamheten ska återkallas.

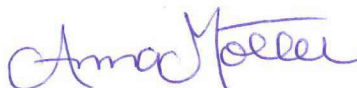
Hur man överklagar, se bilaga 1

I ärendets slutliga handläggning har enhetschefen Katarina Håkansson, juristen Malin Norell och utredare Märten Petersson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar,

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Anna Möller
Föredragande

Bilaga 1 Överklagandehänvisning
Bilaga 2 Beslut efter tillsyn av Magitaskolan

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.